

K hlavním úkolům výcvikového roku 1982-1983

XVI. sjezd KSČ zdůraznil, že jedním ze základních úkolů budování socialistické společnosti je neustálé zvyšování a upevňování obranyschopnosti naší země. Uložil budovat ČSLA jako nedílnou součást ozbrojených sil států Varšavské smlouvy, jako armádu vysoce moderní, bezmezně oddanou straně a lidu, schopnou se Sovětskou armádou a armádami ostatních států Varšavské smlouvy ubránit mír a vymoženosti socialismu.

Způsob splnění tohoto úkolu ve výcvikovém roce 1982—1983 je rozpracován v Rozkaze ministra národní obrany pro přípravu vojsk ČSLA.

Úkoly, stanovené tímto rozkazem pro ČSLA, vycházejí z neustále se komplikující mezinárodní vojenskopolitické situace. Imperialistické státy v čele s USA zvyšují své úsilí o zvrát zákonitých revolučních přeměn a o zastavení procesu uvolňování. Neustále stupňují horečné zbrojení a vytvářejí ohniska napětí v různých oblastech světa. V rámci strategie „přímé konfrontace“ kladou důraz nejen na hrozbu silou, ale i na reálné použití ozbrojených sil, včetně strategických, jako nejdůležitějšího a za určité situace i jediného prostředku k dosažení politických cílů USA. V souladu s tím jsou americké ozbrojené síly připravovány na světovou jadernou válku na kvalitativně novém základě, vyjádřeném snahou dosáhnout cílů války zničujícím prvním jaderným úderem.

Avanturistická politika USA, omezování ekonomické spolupráce mezi Východem a Západem a stupňování válečných příprav jsou důkazem, že v politice Západu převažuje stále rozhodněji tendence řešit politické otázky se socialistickými státy vojenskou konfrontací.

Při zajišťování spolehlivé obrany vlasti a kolektivní obrany socialismu je a zůstává prvořadým úkolem všech příslušníků naší armády **neustálé zvyšování bojové pohotovosti a připravenosti**. Proto také rozkaz ministra národní obrany ČSSR ukládá pokračovat v úsilí velitelů, štábů a vojsk k dalšímu zvýšení bojové pohotovosti a připravenosti ČSLA k odražení a rozhodnému ničení nepřítele za jakýchkoli podmínek zahájení a vedení války a zdokonalovat její schopnost v součinnosti se spojenci, především se Sovětskou armádou, zajistit bezpečnost ČSSR.

Základní podmínkou pro splnění tohoto náročného úkolu je vysoké ideové přesvědčení, naprostá oddanost komunismu a proletářskému internacionalismu všech příslušníků ČSLA. Proto rozkaz ministra národní obrany ČSSR ukládá velitelům, štábům, politickým a stranickým orgánům pokračovat v důsledné realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ a prohlubovat vedoucí úlohu strany. Staví před ně požadavek, aby cílevědomou politickou a ideově výchovnou prací rozvíjeli **politické, morální a bojové kvality vojáků** a upevňovali jejich odpovědnost za obranu ČSSR a států socialistického společenství. K základnímu předpokladu úspěchu patří posilování jejich socialistického vlastenectví a internacionalismu, rozvíjení jejich pracovní iniciativy a aktivity a bojového přátelství se Sovětskou armádou a ostatními bratrskými armádami. Narůstá též význam nepřetržitého a všestranného objasňování zahraniční politiky ČSSR a dalších zemí socialistického společenství, zejména SSSR, podstaty a projevů zosťujícího se třídního boje a zvyšování odolnosti příslušníků ČSLA vůči působení nepřátelské propagandy.

Hlavním cílem ideově politické a psychologické přípravy vojsk ČSLA je, aby v každém vojákovi stmelily v jeden celek jeho morální, volní a fyzické vlastnosti, aby se na tomto základě vytvořila pevná psychická odolnost, neustálá připravenost snášet všechny útrapy moderní války, uchovat si i v těch nejsložitějších podmínkách vůli k vítězství.

Aby velitelé, štáby, politické a stranické orgány a organizace mohli tyto náročné úkoly plnit, musí být ideově a politicky na výši, umět analyzovat a vysvětlovat vojskům mezinárodní vojenskopolitickou situaci, propagandisticky využívat všech argumentů, které mají k dispozici, k neustálému zvyšování kvality, efektivity a k ukázněnému plnění všech úkolů bojové pohotovosti i bojové a politické přípravy. Vést vojáky k bezvýhradné oddanosti svému lidu a socialistické vlasti, k osobní odpovědnosti za její bezpečnost, k odhodlání dát všechny své síly a bude-li to nutné i život v zájmu dosažení úplného vítězství nad nepřáteli, v zájmu vítězství věci socialismu a komunismu.

Nejdůležitějším ukazatelem pevného morálního stavu vojsk, kritériem vysoké bojové pohotovosti je **kázeň vojáků**. V pevné vojenské kázni se nejvýrazněji projevuje uvědomělost a jasné chápání povinností vůči vlasti. Autorita našich vojenských řádů je vysoká a jejich požadavky na každého příslušníka ČSLA jsou závazné. Nesmíme se však domnívat, že pochopení nezbytnosti přísně a přesně dodržovat ustanovení řádů přichází vojákům samo od sebe. Je nutná neustálá vysvětlovací práce, zejména mezi mladými vojáky, zaměřená na to, aby požadavky přísahy a řádů byly plněny uvědoměle, nepřetržitě a bezvadně. Základním předpokladem je, aby všichni vojáci z povolání, poddůstojníci, strážníci i svazáci byli příkladem ostatním v plnění základních řádů a rozkazů a nařízení.

Kvalita ČSLA je závislá zejména na **úrovni kádrů**, především na jejich schopnosti veleť, řídit, vést, vychovávat a organizovat podřízené k uskutečňování politiky strany. Vedoucí pracovníci musí být odborně na výši, ale také znát lidi, jejich potřeby a zájmy, vychovávat je k odpovědnému plnění úkolů.

V kádrové práci je, vzhledem k neustálému omlazování velitelského sboru, věnována pozornost mladým vojákům z povolání. Rozkaz ministra národní obrany ČSSR znovu ukládá věnovat ještě větší úsilí a pozornost práci s mladými vojáky z povolání, lépe je poznávat, náročně hodnotit jejich práci, poskytovat jim účinnou pomoc a řešit jejich osobní a rodinné problémy. Citlivěji řešit vzta-

hy mezi mladými a staršími, podřízenými a nadřízenými i vztahy uvnitř vojenských kolektivů.

Vysoké nároky bude klást v novém výcvikovém roce na všechny příslušníky ČSLA **další zdokonalování přechodu vojsk z mírového stavu na válečný**. Cílem tohoto úkolu je dosáhnout v nejkratší možné době u vojsk stálé pohotovosti jejich připravenosti k zahájení boje a u vojsk se sníženými a rámcovými počty k mobilizaci. Potřeba neustále zdokonalovat přechod vojsk z mírového stavu na válečný vyplývá z posledních koncepcí nepřítele zahájit válku nenadálým napadením. Nenadálé napadení hrálo ve vojenském umění vždy důležitou úlohu a často poskytlo útočníkovi rozhodující převahu k dosažení vítězství. V současné době se význam nenadálého napadení podstatně zvýšil v důsledku formy a síly prvních strategických úderů, způsobů jejich nasazení a použitím nových druhů zbraní a techniky. Velké kapitalistické státy disponují již v míru takovými kontingenty ozbrojených sil, že jsou schopny podstatným způsobem využít faktorů překvapení k dosažení konečných cílů války.

K znemožnění nepříteli využít momentu překvapení rozkaz ministra národní obrany ČSSR požaduje neustrnout na dosažených výsledcích uplynulého výcvikového roku a dále hledat cesty k zabezpečení všech opatření stálé bojové pohotovosti i k snižování platných norem plnění jednotlivých opatření vyšších stupňů bojové pohotovosti, zdokonalovat systém uvědomování, velení a spojení, metodické nácviky jednotlivých činností vyšších stupňů bojové pohotovosti a prohlubovat mobilizační rozvíjení vojsk. Jednou ze základních povinností je udržovat techniku, výzbroj a materiál ve vysoce bojeschopném stavu a zdokonalovat způsoby jejich rychlého vyvedení z posádek a přípravy pro vedení boje.

Základem splnění úkolů vojsky ČSLA v míru i za války je připravenost velitelů a štábů, jejich přesné a sladěné řízení vojsk. Pevné řízení znamená jistotu, vytrvalost, jasné a přesné zdůvodněné rozhodování, smělost při nezbytném dodatečném upřesňování v rychle se měnící situaci. Pevné řízení — to znamená včasné a jasné rozhodnutí, které při vynaložení minimálních sil a materiálních prostředků vede nejlépe k dosažení cíle. S tím úzce souvisí i operativnost, pružnost a nepřetržitost. Každé rozhodnutí může být nejlépe realizováno jen tehdy, jsou-li s ním v pravý čas seznámena vojska, je-li manévr silami a prostředky uskutečňován rychle, je-li iniciativa rozumná a nevymyká-li se řízení ani na okamžik z rukou velitele či štábu.

Rozkaz ministra národní obrany ČSSR proto ukládá dále zdokonalovat přípravu velitelů a štábů, jejich vojenskoteoretické myšlení, prohloubit jejich organizátorské schopnosti, odbornou i metodickou připravenost velet vojskům a rozvíjet jejich tvůrčí přístup a iniciativu při rozhodování. Pozornost bude věnována plnému osvojení nových zásad operačního umění, zkracování doby přípravy operace a boje a řídicí práce při používání zavedené bojové techniky a zbraní. Bude pokračovat zdokonalování systému velení z polních pohyblivých míst velení při využívání polního automatizovaného systému velení.

Soudobá válka se vyznačuje vysokými nároky na **bojovou přípravu vojsk**, na dovednost vojsk vést boje moderním způsobem a se skutečným uměním i mistrovstvím. Je nezbytné učit se tomu, jak plnit úkoly s minimálním zasazením sil a prostředků v krátkých lhůtách, jak dovedně zasazovat údery nepříteli, který má převahu, jak ho předejít v rozvíjení sil a prostředků, jak zdokonalovat vzájemnou součinnost, jak rozvíjet nové taktické postupy, které nepřítel nezná. Zdokonalování bojové připravenosti vojsk je nikdy neukončený pro-

ces: je nutné neustále zvyšovat úroveň znalostí a návyků vojáků, držet krok s vývojem vojenství, systematicky zařazovat do bojového výcviku nové problémy, které vyvstávají s tím, že se objevují nové druhy zbraní a techniky. Je třeba brát v úvahu i změny, k nimž dochází ve vojenskopolitické situaci a ve stavu armád pravděpodobného nepřítele, jakož i změny podmínek na případných válčích.

Z těchto principů vycházejí i úkoly rozkazu ministra národní obrany ČSSR. U všech druhů vojsk bude úsilí položeno na zkvalitnění připravenosti malých jednotek k vedení boje v horském a zalesněném terénu ve dne i v noci. Výsledky v taktické palebné a speciální přípravě budou hlavním měřítkem připravenosti jednotek a útvarů. Velitelé a štáby budou soustřeďovat své úsilí na prohlubování znalostí vojsk přidělené bojové techniky a způsobů jejího použití v podmínkách vedení boje za použití klasických zbraní i za použití jaderných a neutronových zbraní. Budou učit vojska ničit cíle prvním výstřelem, řídit bojovou techniku ve složitých terénních podmínkách, při překonávání překážek a zátarasů, zdokonalovat pořadovost vojsk a jejich fyzické a psychické vlastnosti.

Větší úsilí bude položeno na zdokonalení organizace a vedení průzkumu, ochrany vojsk proti zbraním hromadného ničení, umlčování protitankové obrany nepřítele a procvičování opatření radioelektronické ochrany. Proces výcviku bude maximálně přiblížen reálným podmínkám vedení soudobé války.

Pozemní vojsko bude pokračovat ve výcviku vedení vysoce manévrové, aktivní a rozhodné bojové činnosti, zdokonalovat se v průlomu připravené obrany nepřítele, v komplexním palebném ničení, v překonávání zátarasů všeho druhu a ve vedení samostatné bojové činnosti v sestavě operačních manévrujících skupin, v úloze vzdušných výsadků, předsunutých, obcházejících a přepadových oddílů i ve vedení aktivní a manévrové činnosti v obraně.

Jedním z důležitých úkolů pozemního vojska bude osvojit si nově zaváděnou výzbroj a bojovou techniku a způsoby jejich využívání k ničení nepřítele v krátkých lhůtách. Zdokonalovat se v odražení hromadných útoků tanků a obrněných cílů a hledat nové způsoby boje se soudobými a perspektivními prostředky vzdušného napadení včetně rychlých, malorozměrných, manévrujících, nízkoleťících cílů. Zvláštní pozornost bude věnována výcviku vojsk k zabezpečení spolehlivé protivzdušné obrany tankových a motostřeleckých jednotek proti činnosti nepřátelských bitevních vrtulníků.

Neméně závažným úkolem je učit vojska různým způsobům zřizování a překonávání zátarasů a zkvalitňovat radiační a chemický průzkum i speciální očistu bojové techniky a zvyšovat spolehlivost a odolnost spojení.

Vojsko PVOS zaměří hlavní úsilí na zabezpečení vysoké bojové pohotovosti k odražení překvapivých hromadných úderů vzdušného nepřítele, na zdokonalení připravenosti hotovostních směn velitelských stanovišť k analýze vzdušné situace a na dosažení vysoké úrovně bojového použití druhů vojsk při ničení vzdušných cílů všeho druhu.

Frontové letectvo bude pokračovat ve zdokonalování ničení nepřítele v rámci protivzdušné a vzdušné operace na válčích, komplexního palebného ničení a letecké podpory boje operačních manévrujících skupin.

ČSLA, díky péči komunistické strany, která se stará o zvýšení bojové síly ČSLA, je **výzbrojována dokonalými zbraněmi a bojovou technikou**. Výzbroj a technika svým složením a svými kvalitativními možnostmi zajišťuje splnění všech operačních i taktických úkolů, které mohou nastat v boji se silným ne-

přítelem. Komunistická strana pečuje nejen o to, aby ČSLA měla dostatečné množství zbraní, ale také o to, aby výzbroj byla včas obnovována a nedošlo k jejímu morálnímu zestárnutí. Převážná část moderních bojových prostředků zavedených v ČSLA nejen nezůstává pozadu, ale naopak, v mnoha směrech kvalitativně převyšuje zbraně a techniku armád imperialistických států.

Technické vybavení, byť by bylo na sebevyšší úrovni, by však nemohlo samo o sobě zajistit vítězství. Je nutné umět tuto techniku používat s plnou znalostí věci. Mimořádně velký význam má udržování zbraní a techniky v bojeschopném stavu, jejich správné používání i dovedná organizace předepsaných prací.

K vytvoření podmínek pro realizaci těchto zásad rozkaz ministra národní obrany ČSSR ukládá věnovat všestrannou pozornost zvládnutí, kvalifikovanému používání a ošetřování, i zabezpečení plně bojové a provozní spolehlivosti zbraní a bojové techniky.

V týlovém zabezpečení věnovat úsilí zdokonalování materiálního, zdravotnického a dopravního zabezpečení soudobého boje a operace v nových organizačních strukturách s důrazem na doplňování zásob, pohonných hmot, maziv, munice a odsunu raněných.

S ohledem na rostoucí požadavky polní a letové přípravy a na zavádění nové techniky a výzbroje do vojsk bude potřebné dále rozvíjet materiálně technickou základnu, usilovat o úplné a kvalitní materiálně technické zabezpečení výcviku a intenzivní využívání moderních učebně výcvikových prostředků.

V současných podmínkách vedení války vzrostla nebezpečnost omylů a chyb při rozhodování. Vznikla nutnost hlubšího předvídání, vědeckých prognóz možného průběhu bojové činnosti, pečlivého propočtu očekávaných výsledků. Na veliké aktuálnosti nabylo včasné přijímání rozhodnutí, maximální zkrácení plánovacích lhůt, vytyčování úkolů a organizace jejich plnění. Připravenost velitelů, štábů a politických orgánů k takové práci se v míru projevuje v účinnosti **jejich řídicí a organizační práce**. Proto rozkaz ministra národní obrany ČSSR věnuje této oblasti pozornost a ukládá pokračovat ve využívání pokrokových zkušeností a progresivních metod práce k dosažení co nejlepších výsledků ve výchově a výcviku vojsk při současném zabezpečení maximální hospodárnosti. Hlavní úsilí má být vynaloženo na zkvalitnění plánování zvyšováním jeho perspektivnosti, reálnosti, sladěnosti a jednoduchosti, zamezením jeho narušování a snižováním administrativy. Pozornost bude zaměřena též na zdokonalení kontroly, rozborové činnosti, hodnocení a na zevšeobecňování zkušeností. Zvýšený důraz se klade na prohloubení pomoci nadřízenými stupni velení podřízeným při odstraňování zjištěných nedostatků.

Zvyšování bojové pohotovosti a připravenosti ČSLA k odražení případné agrese nepřítel je nerozlučně spjato s rozvojem **vojenskovo vědecké práce**. Tvůrčí využívání závěrů marxisticko-leninské teorie, všestranné studium a vědecké zobecňování praktických zkušeností má velký význam pro rozpracovávání a správné řešení úkolů, které ČSLA plní. Vojenská věda stále významněji ovlivňuje všechny stránky života v ČSLA, a to i oblasti výcviku a výchovy vojsk. Proto rozkaz ministra národní obrany ČSSR věnuje pozornost i vojenskovo vědecké práci. Ukládá soustředit hlavní úsilí na řešení rozhodujících úkolů výzkumu a nerozptylovat úsilí plněním méně podstatných, i když potřebných úkolů a zvýšit odpovědnost velitelů a štábů za včasné zavádění výsledků vojenskovo vědecké práce a nejlepších zkušeností do praxe operační a bojové přípravy.

Úkoly nového výcvikového roku jsou náročné a jejich plnění bude vyžadovat sladěné úsilí všech velitelů, štábů, politických a stranických orgánů a organizací. Některé úkoly jsou zcela nové, jiné navazují na úroveň dosaženou v dané oblasti v uplynulém výcvikovém roce. V žádném případě však není ani jeden úkol svým obsahem stejný jako byl v minulém roce. V důsledku změn mezinárodně politické situace, v rozvoji národního hospodářství ČSSR a změn v ČSLA se mění i obsah úkolů. Např. každým rokem jsou zaváděny nové typy zbraní, bojové a týlové techniky, dochází ke změnám v organizačních strukturách i v taktice a operačním umění. To vyžaduje, aby velitelé a štáby přistupovali k úkolům výcvikového roku iniciativně, vyloučili ze své činnosti rutinérství a šablonovitost a hledali nové formy a metody výchovy a výcviku vojsk. Neměli by se spokojovat s vyhovujícími či průměrnými výsledky, ale usilovat po vzoru nejlepších svazků a útvarů o dosažení výtečných a dobrých výsledků. Tím splní požadavek komplexní bojové pohotovosti, která je nezbytnou podmínkou nejen pro bezpečnost ČSSR, ale i příspěvkem k boji států socialistického společenství k udržení celosvětového míru.